

Impacte de les Infermeres de Pràctica Avançada (IPA) en el sistema sanitari

Nous rols emergents i innovadors en l'atenció sanitària

Basat en l'informe *Advanced practice nursing in primary care in OECD countries*

DEFINICIÓ I ORIGEN

Què entenem per IPA?

Infermeres amb formació avançada, competències especialitzades i capacitat de presa de decisions en situacions complexes.

Reconegudes com a agents clau en la millora de la qualitat de l'atenció i la seva eficiència dins dels sistemes sanitaris des del seu sorgiment als anys 60 als EUA i al Canadà, com a resposta a la manca de metges a zones rurals. Aquest fenomen arribà a Europa a les dècades dels 80-90.

BENEFICIS QUE APORTEN AL SISTEMA SANITARI

Millora de l'accés a l'Atenció Primària

Reducció del temps d'espera i millora en l'accés per a poblacions desatenses.

Qualitat d'atenció i continuïtat assistencial

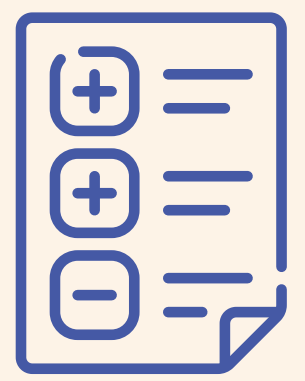
Alta satisfacció del pacient gràcies al temps que se li dedica i l'atenció personalitzada que rep.

Reducció de costos i hospitalitzacions

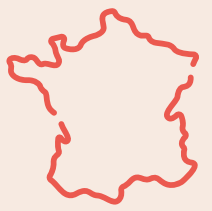
Promoció de la prevenció i el maneig de les malalties cròniques.

BARRERES I OPORTUNITATS

- Resistència inicial per part d'altres professionals sanitaris.
- Legislació insuficient o desigual entre els diferents sistemes sanitaris europeus.
- Actuacions destacades durant la pandèmia en matèria de vacunació autònoma, realització de teleconsultes i maneig de pacients crònics.
- Lideratge en qualitat assistencial i en programes de formació avançada.

EXPERIÈNCIES EN ALTRES PAÏSOS

França

Des del 2016 ha millorat l'accés en regions amb escassetat de metges d'Atenció Primària, enfortint la prevenció i el maneig de malalties cròniques i fent d'enllaç entre els serveis hospitalaris i comunitaris.

Itàlia

Implementació recent amb un enfocament en salut comunitària, assignant una IPA per cada 3.000 habitants, la qual té un paper crucial en la promoció de la salut i la prevenció, especialment en Atenció Primària de zones del sud del país.

Regne Unit

Integrades a partir dels anys 80, les IPA lideren equips multidisciplinaris, fan seguiment dels pacients crònics i asseguren la seva recuperació després dels ingressos hospitalaris.

SITUACIÓ A CATALUNYA

Estat actual

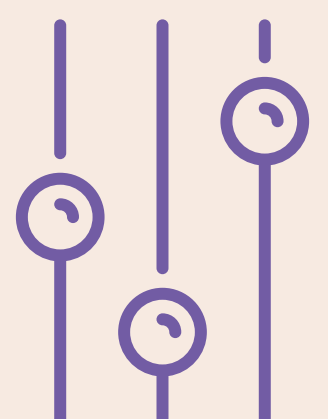
- Estimacions de 270 IPA en actiu (proporció de 3,6 IPA per cada 100.000 habitants)
- Sense reconeixement oficial i marc regulador dins del sistema de salut català
- Desenvolupament de models propis de certificació per part de diverses institucions

Iniciatives per impulsar el rol de les IPA

- Projectes IPA.CAT: Iniciativa per consolidar un rol definit i regulat, identificant aquestes professionals en funció de la seva formació avançada i experiència, analitzant la percepció i l'impacte del seu paper en l'àmbit sanitari, i culminant amb l'elaboració d'un model consensuat que defineix competències, autonomia i regulació del rol mitjançant el mètode Delphi ([IPA.CAT19](#) - [IPA.CAT20](#) - [IPA.CAT22](#))
- Desenvolupament de certificacions de reconeixements propis: [Sant Joan de Déu](#) – Institut Català de la Salut ([Hospital Universitari Vall d'Hebron](#) – [Hospital Universitari Joan XXIII](#))
- Formació: Programes de Màster ([Universitat de Barcelona](#)), Postgraus ([Sant Joan de Déu - UB](#)) i Seminaris ([Universitat Autònoma de Barcelona](#))

MOTIUS PER LA REGULACIÓ

- Millor accés a l'Atenció Primària, especialment en zones de baixa densitat poblacional.
- Seguiment i continuïtat assistencial de pacients amb malalties cròniques.
- Promoció de la professió infermera i retenció de talent.
- Solució contrastada davant l'escassetat de metges d'Atenció Primària.
- Implantació compatible amb les polítiques de sostenibilitat i eficiència del Departament.
- Capacitació d'assumir més competències, demostrada durant la pandèmia.

Bibliografia

1. Brownwood, I., & Lafortune, G. (2024). Advanced practice nursing in primary care in OECD countries (OECD Health Working Papers, Vol. 165). <https://doi.org/10.1787/8e10af16-en>
2. Zaforteza-Lallemand, C., Blanco-Mavillard, I., Pol-Castañeda, S., Villafàfila-Gomila, C. J., Ferrer-Cruz, F., & Rodríguez-Calero, M. Á. (2024). Strategies for knowledge mobilization by advanced practice nurses in three hospitals in Spain: a qualitative study. BMC Nursing, 23(1), 440. <https://doi.org/10.1186/s12912-024-02095-5>